

Förord

Som tonåring bodde jag tillsammans med vår familj i Lippjärv, en liten by utanför Nykarleby. Byn låg fyra kilometer in i skogen längs vägen till Kovjoki. Vi hade ingen elektricitet och vattnet i brunnarna sinade ofta. Det fanns ingen radio i byn och vår familj hade inte ens någon tidning utom "Samarbetet" ett medlemsblad som min morbror Oskar Rosenblad fick därför att han var medlem i Nykarleby handelslag. Morbror hade på tjugotalet emigrerat till Kanada, men Samarbetet fortsatte troget att komma till torpet i byn en gång i veckan. Mor läste först följetongen, sen var det styrkan som avgjorde turordningen. De sista hade svårt att sammanfoga bitarna så att de fick ut något vettigt i berättelsen.

Vi var läsnarkomaner och biblioteket var vår enda källa att dricka ur, men där var böckerna ransonerade. Två böcker per kort varannan vecka. Bror Gösta, föddes i

början av augusti. I november bad jag bibliotekarien skriva ut ett lånekort åt honom. Hon tittade länge på mig men skrev. Nu hade vi sju kort, fjorton böcker per två veckor. En bok om dagen. Det var för lite, speciellt som det på lånedagen kunde vara snöstorm eller trettio grader kallt. Bror Edvin gick en kväll till Nykarleby, när det var trettio-två grader kallt. Med ryggsäcken fylld med tunga böcker gick han till biblioteket. Frös gjorde han så han trodde han skulle dö och på vägen hem kändes det som om ryggsäcken bara blev tyngre och tyngre. Till slut tvingades han lämna den på vägkanten för att klara sig.

Det hände därför allt emellanåt att vi inte hade något att läsa. Och det var nästan värre än att vara utan mat. På kvällarna när vi kommit hem från arbetet eller skolan gick vi runt och bläddrade i de sista låneböckerna eller i de få egna böcker vi ägde för att hitta något som var värt att läsas på nytt. Men det var sällan vi hittade något. Det blev att gå tidigt till sängs.

Där i sängen började jag läsa fantasiböcker eller drömböcker, jag vet inte vad jag skall kalla dem. Jag låg och kände boken i mina händer och jag vände bladen och läste. Jag kunde lägga ifrån mig boken och stiga upp och t.ex. äta kvällsvard och sedan lägga mig på nytt och fortsätta att läsa ur samma bok.

Drömde jag böckerna? Eller fanns de? Fanns de i en annan täthet?

Mor berättade ibland om underbyggarna. Om genomskinliga varelser som hon någon gång kunde skymta i ett solblänk. Hon såg dem bara under ett svindlande kort ögonblick så hon fick aldrig någon riktig bild av dem,

men hon var säker på att de fanns. Var det deras böcker jag läste? Var det underbyggarnas böcker?

För några år sedan var jag på ett servicehem för gamla. Jag läste ur mina böcker för åldringarna på hemmet. Jag läste bland annat en historia om underbyggarna. Efteråt berättade en man att han också varit med om underliga saker.

- För några dagar sedan, sa han, hade jag ingen medicin med mig så jag föll i brott. När jag vaknade höll jag på att komma fram till ett ställe där man hade en fest. Där var många människor och alla talade svenska. Jag försökte tilltala någon, men de varken svarade eller såg på mig. Jag var osynlig. Jag gick runt en stund men sedan for jag tillbaka till min kropp.

Mannen var varmt religiös och trodde att det var Jesus som visade honom alla dessa platser.

Läkarna sa att mannen led av epilepsi och försökte bota honom för det.

Men fanns det medicin för att hindra sådana tillstånd så borde det ju också gå att hitta en medicin som framkallade dem.

Jag beslöt skriva Solvända, en drömbok eller drömd bok.